

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

132. An Sacerdos possit celebrare Missam non ieiunus, pro consecranda particula ad communicandum moribundum? Ex quo cursim deducitur, quod est Sacerdos bis celebrare sacrum in eodem die ad ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76405](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76405)

rium docet. Et ratio est, quia maior ratio habenda est eorum...

3. Notandum est verò hic, quod Sacerdotes in tribus præcipue casibus...

4. Secundus casus est, quando post assumptionem calicis, & eius ablationem, videt reliquias hostiæ in patena...

RESOL. CXXXI.

An Sacerdos possit celebrare non ieiunus pro communicando infirmo tempore mortis. Ex p. 3. tr. 4. Ref. 33.

§. 1. DE hac difficillima questione egi in tract. de celebrat. Missarum, resol. 66. & pro parte negatiua adduxi multos Doctores...

2. Non reticeam tamen, quod pro parte affirmatiua præter Maiorem, Zanardum, & Zambranum, quos loco cit. adduxi, tenet etiam hanc sententiam...

RESOL. CXXXII.

An Sacerdos possit celebrare Missam non ieiunus pro consecranda particula ad communicandum moribundum?

Ex quo cursim deducitur, quod potest Sacerdos bis celebrare Sacram in eodem die ad communicandum infirmum.

Et quod licet Sacerdoti non ieiuno celebrare, ut seipsum in articulo mortis communique. Ex p. 5. tr. 3. Ref. 35.

§. 1. NEGatiuam sententiam docet Nugnus, to. 1. in 3. part. quest. 80. art. 8. Marchantius de Sacram. in resol. 99. pastor. de Euch. tract. 4. cap. 2. q. 4. cas. 5. Tannerus tom. 4. disp. 5. q. 8. dub. 4. n. 87. Hurtad. de Sac. Euch. disp. 9. diff. 17. Præpositus in 3. part. quest. 80. art. 8. dub. 2. num. 47. Mercerus de Sacram. in 3. part. quest. 80. art. 8. & Ochagavia de Sacram. 2. de Euch. q. 12. n. 13. vbi sic ait. Nec pro communicando agroti in extremis licet Sacerdoti non ieiuno Missam celebrare...

2. Sed ibi pro contraria sententia ad Iuxi Zambranum, Zanardum & Maiorem, quibus nunc addo ex Societate IESV insignem Theologum Iacobum Granado de Sacram. in 3. part. controu. 6. tr. 10. disp. 8. num. 12. vbi sic ait: Vtrum autem possit Sacerdos celebrare non ieiunus ad communicandum aliquem in articulo mortis, dissensio est. nam licet conueniant Authores id licere Sacerdoti, vt se ipsum in articulo mortis communique...

& in tom. 5. tr. 1. Ref. 1. ad medium §. 1. & cum iidem Zambrano, & Layman tantum, in §. 2. huius Resol. citatis infra in tr. 2. Ref. 53. §. An vero. prope finem, vers. Quemadmodum.

Sup. hoc in duabus præcedentibus Resol. & in aliis earum primarum annotationum.

Que hic est Resol. p. 5. tr. 3. præteritiam.

Sup. hoc magis late in R. tr. post seq.

Sup. hoc cõsilio infra in b. ando

Sup. hoc in Ref. 130. cap. 1. §. 1. in fine.

Sup. hoc late infra in Ref. 246. & in Ref. 249. in fine, & in Ref. 250. & sequens in n. 1. Ref. 208. §. 1. r. 1.

Sup. hoc in Ref. 1. art. 1. in fine, & in fine eius præteritiam.

Sup. hoc etiam ante consecrationem non recordatur se non esse ieiunum, vel si post consecrationem hostiæ deficiat, si adesset Sacerdos alius non ieiunus, deberet Sacrificium illud perficere, & communicare, dummodo alius Sacerdos ieiunus ibi non adesset. Ita ex cap. nihil 7. quest. 1. docet Agidius de Coninch de Sacram. 9. 80. art. 8. num. 63. & Villalobos in sum. part. 1. tract. 7. disp. 391. a num. 12. Valquez in 3. part. tom. 3. disp. 211. cap. 5. & Syluius in 3. part. q. 60. art. 8.

Que hic est Resol. antecessor. & in Ref. 1. cap. 1. §. 1. supra in Ref. 130. §. 1. & infra in Ref. 130. in fine.

tr. 1. Ref. 67.
§. 1. post me-
dium, verif.
Quod ex eo.
& in aliis
cuius not.

Sup. hac bi-
na celebra-
tione in Ref.
sec lege do-
ctrinam à §.
2. & §. 6. eius
annot. pro
isto casu.

brando Missam, & sine vestibus sacris, quod nimia licentia est, & apud Zambranam c. 3. de Euch. dub. 6. legi possunt plura in fauorem huius doctrinæ, quæ inde confirmari potest, quod lex charitatis, ut pote diuina, videtur magis obligare Sacerdotem, ut succurrat morituro, illique det viaticum in maxima necessitate, quam præceptum Ecclesiasticum ieiunij, quod non obligat in tot casibus hæcenus explicatis. Sic etiam alia præcepta non seruantur, ut in extrema hac necessitate succurratur infirmis, potest enim Sacerdos se ipsum moriturum extra Missam communicare, si alius Minister desit, potest bis celebrare Sacramentum in eodem die ad communicandum infirmum, ergo poterit etiam non ieiunus, ob eandem rationem, celebrare. Huc vsque Granado, cuius sententiam, quando infirmus moriturus aliud Sacramentum, videlicet Pœnitentiæ, aut Extremæ-Vinctionis suscipere non possit, & scandalum cesset, admittunt Layman lib. 5. tract. 4. cap. 6. num. 21. & Faustus de Sacrament. Euch. lib. 1. quest. 393.

RESOL. CXXXIII.

An Sacerdos, qui prius Missam celebravit, possit postea aliam Missam in eodem die celebrare, ad dandum Viaticum infirmo?

Et an pro dando Viatico infirmo constituto in articulo mortis, possit Sacerdos inchoare Missam post meridiem usque ad Nonam?

Idem est de celebratione ante auroram ex eadem causa; imò statim post mediam noctem potest Missa celebrari.

Et an qui mane sumpsit Eucharistiam, possit iterum sumere Viaticum, si incidat in periculum mortis? Ex part. 11. tract. 7. & Misc. 7. Ref. 21.

§. 1. Sppono probabiliter, posse Sacerdotem non ieiunum celebrare pro ministrando Viatico infirmo in articulo mortis constituto. Et ita docent Doctores, quos ego citavi in part. 8. tractat. 1. resol. 78.

Quæ hic est
in to. 3. tr. 1.
Ref. 1. & hic
supra in tri-
bus præce-
dētibus Ref.
Et sup. pri-
ma difficul-
tate posita in
ritu huius
Ref. & dif-
cultas in hoc
textu supra
in Refol. 91.
§. 1. verif.
Quartus. &
in Refol. 92.
prope finem,
verif. Tertio.
licitum, & in
Ref. 128. §.
Sed. inter
medium, &
in Ref. 128.
§. Sed. inter
medium, &
finem, & in
Refol. 132.
cutum prope
finem, verif.
potest his.

2. Sed maior difficultas est in casu proposito, an post abluitionem sumptam in prima Missa, possit iterum Sacerdos celebrare ad communicandum infirmum. Et negatiue respondet Eminentissimus Cardinalis Lugo de Eucharist. disputat. 20. sect. 1. num. 44. ubi sic ait: Secundus casus est quando esset necesse celebrare ad dandum Viaticum ægroto: in quo casu ferè omnes conveniunt posse secundò celebrari eadem die: quia iura illa supra allegata excipiunt casum necessitatis. Quæ autem maior necessitas potest occurrere? sed rarissimè aut nunquam continget: quia si Sacerdos iam accepit Sacramentum & abluitionem, non poterit non ieiunus iterum celebrare: si verò non accepit Sacramentum potest, & debet partem suæ hostiæ reservare, quam ad infirmum deferat. Solum ergo potest fingi, quòd accepta hostia & nondum accepta abluitione nunciatur ei de periculo ægroti, & non sint aliæ particule consecratæ in Ecclesia, & tunc abstineat ab abluitione, & iterum celebret; qui casus magis est metaphysicus quàm moralis, quare ex consuetudine contraria non potest argui (ut aliqui arguunt) ad probandum non licere, quia reuera, cum casus nunquam datur, non potest esse contraria consuetudo. Ita Lugo; & alij, quos citat & sequitur Tamburinus de casu tempor. mortis cap. 3. dub. 6. n. 9. & Leander de Sacrament. tom. 2. tract. 8. disp. 5. quest. 34. Idem etiam docet Pater Aucta de Sacram. Euch. quest. 11. sect. 15.

3. At his non obstantibus, licet cum formidine contrariam sententiam videatur docere Pater Franciscus Lugo, heu quondam nos, qui dum viueret scio ex intimis præcordiis me peramisse, is igitur de Sacrament. tom. 1. lib. 5. cap. 5. quest. 5. num. 48. sic asserit; Ego certè per intrinseca principia non video cur non sit probabile posse Sacerdotem etiam post sumptam abluitionem dicere secundam Missam ad communicandum moribundum. Nam probabilis est aliquorum sententia, dicentium posse Sacerdotem celebrare non ieiunum ad communicandum moribundum. Aliunde certum est posse dicere secundam Missam ob eandem causam. Cur ergo Sacerdos, qui Missam dixit, & non est ieiunus, non possit dicere secundam Missam ad communicandum moribundum, saltem quando non potest æger aliud Sacramentum recipere, subindeque nequit si sit in peccato mortali cum attritione alio medio saluari? Quia Missa dicta per se non obicit, nec violatio ieiunij per se. Concurrentia verò utriusque simul non videtur præponderare salutis vnius animæ; quæ forsitan sumpto viatico saluabitur, non sumpto demerbitur. Ego nihil definitio propter extrinsecam Doctorum auctoritatem. In contingencia facti perpendit doctus Sacerdos, quid suggerat prudens clementia. Hucusque Pater Lugo. Tu Lector iudica, nam videret me communis sententia Doctorum in contrarium.

4. Sed hic oritur alia difficultas, an pro dando viatico constituto in articulo mortis, possit inchoari Missa post meridiem, vsque ad Nonam? Et dico, quod ex Vasquez, Pater Hurtadus disputat. 4. de Sacrament. disputat. 5. docet, primò, consuetudine receptum esse, ut quando Missa solemnis inchoata ante meridiem, durat post meridiem, quæ non minus multo tempore post, Missa priuata possit inchoari quamdiu solemnis durat. Secundo addit, quòd ob necessitatem succurrendi infirmo ne decidat ab ore viatico, possit et epicheia Missa priuata inchoari multo post meridiem, vsque ad horam solis inchoari nonam.

5. Et hoc idem tenet Leander de Sacrament. tract. 8. disputat. 6. quest. 12. Et quæ dicta sunt de celebratione vsque ad horam nonam pro dando viatico idem dicendum est de celebratione ante Auroram ex eadem causa, & ita tenet Eminentissimus Lugo de Sacrament. disputat. 20. sect. 1. num. 46. qui ex Vasquez, Layman, & me etiam citato asserit, Missam in tali casu posse celebrari statim post mediam noctem, & licet hoc neget Henriquez lib. 5. cap. 24. num. 5. & alij penes ipsum, tamen non est recedendum à nostra sententia, quam etiam me citato docet Leander de Sacrament. tom. 2. tract. 8. disputat. 5. quest. 5. quia maioris momenti est ægroto succurrere viatico, quàm statim post mediam noctem celebrare, cum illud sit de præcepto diuino, istud verò solum ex consuetudine prædictum.

6. Sed si queratur hic obiter, an qui mane sumpsit Eucharistiam, possit iterum sumere Viaticum, si incidat in periculum mortis per modum viatici? Olim firmiter negauit Eminentissimus Lugo, ego mendicis affirmavi. Habet ille suos sequaces, & ita ita præter alios alibi à me citatos, tenet eius generis manus frater doctus Pater Franciscus Lugo de Sacrament. lib. 4. cap. 9. quest. 4. num. 26. Magister Candidus tom. 2. disputat. 2. art. 26. dub. 8. Pontius in Curs. Theol.

7. Habeo, & ego meos commilitones, & præter alios à me alibi adductos, ita tenet Kellisonius in 3. part. quest. 80. artic. 11. not. 2. Turrianus in summa part. 2.